

3 POŽADAVKY NA POŽÁRNÍ ODOLNOST STAVEBNÍCH KONSTRUKCÍ

Normové požadavky zahrnují celou problematiku požární bezpečnosti stavebních objektů a jejich realizace zasahuje do celého stavebního díla. Kromě požárního rizika se na návrhu požárních opatření podílí i požární odolnost stavebních konstrukcí. Požární odolnost nosných a dělicích prvků může být v rámci prováděných zkoušek určena pomocí rozdílného mechanického působení, které jsou předmětem dalšího výkladu.

3.1. Požární scénáře

Podle ČSN EN 13502-2 byly zavedeny *požární scénáře, stanovující pro použitý prvek jednu či více úrovní tepelného namáhání* (tj. velikosti zkušebního zatížení v poměru k únosnosti prvku při normální teplotě). Jednotlivým scénářům odpovídají rozdílné teplotní křivky.

3.1.1. Normová křivka teplota-čas pro požár po celkovém vzplanutí

Na základě statistiky byl mezinárodně stanoven jednotný časový průběh teploty při požáru, tzv. normová teplotní křivka T o rovnici:

$$T = 345 \log_{10} (8t + 1) + 20,$$

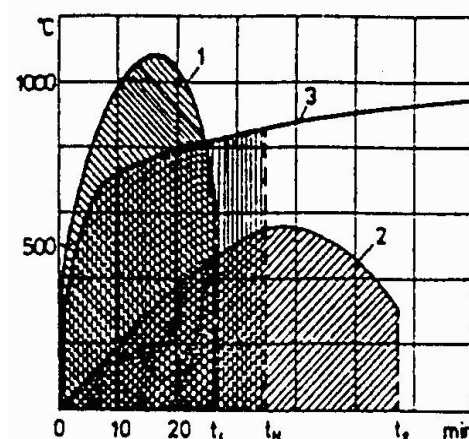
/1/

kde t - doba od začátku zkoušky [min],
 T - průměrná teplota v peci [°C].

Účinek konkrétního požáru se převádí na normový požár podle zásady

$$\int_0^{t_1} T_1 \cdot dt = \int_0^{t_N} T_N \cdot dt \quad /2/$$

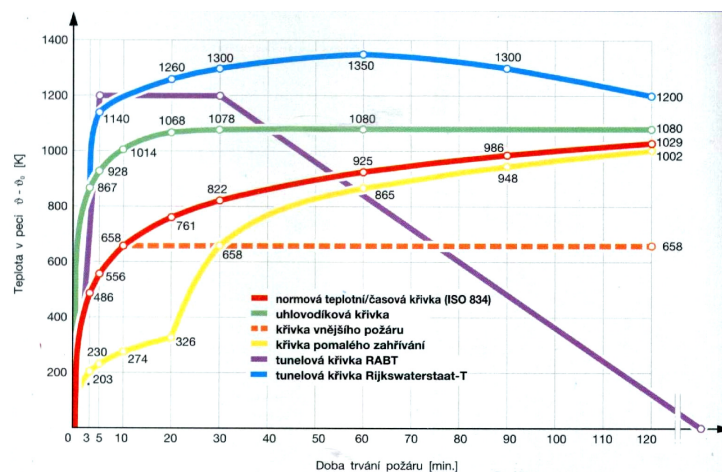
Tím se mění doba trvání skutečného požáru tak, aby vyšrafované plochy obrazců na obr.1 byly stejné.

3.1.2. Ostatní požární scénáře

Kromě základní normové křivky byly pro různé specifické situace stanoveny podle ČSN EN 13 501- část 2 i další požární scénáře (obr.2).

Obr.1. Typy požárů
1) intenzivní krátký požár
2) pozvolný dlouhotrvající požár
3) normový požár dle ČSN 73 0851

Obr.2. Požární scénáře

- **Křivka pomalého zahřívání pro doutnající požár:**
Tato křivka může být použita u prvků, jejichž vlastnosti závisí na vysoké intenzitě zahřívání – cca pod 500°C (např. u zpěňujících nebo reagujících výrobků, popř. i pro zateplené fasády). Pro představu křivka pomalého zahřívání je dána následujícím vztahem (označení je stejné jako u rovnice /1/):
    - pro $0 < t \leq 21$: $T = 154 t^{0,25} + 20$
    - pro $t > 21$: $T = 345 \log_{10} [8(t-20) + 1] + 20$
  - **„Polopřirozený“ požár:**
V průběhu zkoušky má být u stropního podhledu dosažena teplota plynů z požáru 1000°C v době mezi 10. až 20. minutou od začátku požáru; použití je vhodné pro systémy lehkých zavěšených podhledů s malou tepelnou setrvačností.
  - **Uhlovodíková (hydrokarbonátová) křivka:**
Kromě „polopřirozeného“ požáru se vysoké teploty nad 1000°C v době mezi 10. až 20. minutou mohou vyskytovat při požáru ropy (převážně se používá pro oblast „offshore“). Ještě vyšší teploty než u uhlovodíkové křivky mohou vzniknout v dopravních tunelech (tunelové křivky).
  - **Křivka působení vnějšího požáru:**
Tato křivka představuje vystavení vnějšího líce obvodové stěny vystupujícímu z okna budovy nebo volně hořícímu vnějšímu požáru. Pro představu je křivka tohoto typu definována vztahem (označení je stejné jako u rovnice /1/):

$$T = 660 (1 - 0,687 e^{-0,32 t} - 0,313 e^{-3,8 t}) + 20$$
  - **Působení konstantní teploty:**
Některé prvky dílů budov se hodnotí pomocí následující konstantní teploty:
    - 20°C pro hodnocení intenzity kouře u kouřotěsných dveří při venkovní teplotě,
    - 200°C pro hodnocení intenzity pronikání u kouřových dveří při střední teplotě,
    - 500°C pro hodnocení požárních vlastností zdvojených podlah,
    - 1000°C pro hodnocení odolnosti proti požáru sazí v komínech a podobných výrobcích.
- Požární odolnost se stanovuje:
- a) pro normový průběh požáru:
    - $\approx p_v$ (viz oddíl 4.1.1) podle ČSN 73 0802 Nevýrobní objekty ($p_v = p.a.b.c$)
    - $\approx \tau_e$ (viz oddíl 4.1.1) podle ČSN 73 0804 Výrobní objekty ($\tau_e = 2p.c / k_3.F_o^{1/6}$),
  - b) pro pravděpodobný (parametrický) průběh požáru:
    - $\approx \tau + T_g$ (τ - pravděpodobná doba trvání požáru, T_g – pravděpodobné teploty plynů v hořícím prostoru) podle ČSN 73 0804 Výrobní objekty čl.6.1.3 a příloha A)
    - $\approx$ analýzou podle přílohy A ČSN EN 1991-1-2:2004

QUALITY RECORD

Název	Požární scénáře
Popis	Text se zabývá teorií požáru z hlediska teplot a doby působení. Dle normy ČSN EN 13502-2 jsou zavedeny požární scénáře, které jsou v této části detailně rozebrány.
Kategorie	Požární prevence
Název souboru	2-3_Pozarni_scenare.pdf
Datum vytvoření	10. 11. 2006
Autor	Ing. Malila Noori, Ph.D. Katedra konstrukcí pozemních staveb, Fakulta stavební, ČVUT v Praze
Klíčová slova	Průběh požáru; Šíření požáru; Teplo uvolněné při požáru; Fáze požáru; Normy; Požární legislativa; Zkoušky; Normová křivka pro požár; Vliv vysokých teplot.
Literatura	Kupilík V.: Konstrukce pozemních staveb 80 – Přednášky, Praha 2004, 111 str., ISBN 80-01-03056-3 Kupilík V.: Stavební konstrukce z požárního hlediska, Praha 2006, 192 str., ISBN 80-247-1329-2
Normy	Požární normy řady ČSN 73 08 ..